

20. Η ζωή στην έρημο

Τι είναι έρημος ;

Έρημος είναι μια περιοχή που δέχεται πολύ λίγο νερό από βροχοπτώσεις. Το ανάγλυφό τους μπορεί να περιλαμβάνει οροσειρές, οροπέδια, κορυφές ηφαιστείων, πεδιάδες ή και αποξηραμένες λίμνες.

Επειδή οι βροχοπτώσεις παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη χλωρίδα και την πανίδα ενός τόπου, είναι προφανές ότι οι έρημοι έχουν αραιή ή και καθόλου βλάστηση.

Ποιες είναι οι έρημοι ;

Οι ερημικές περιοχές καταλαμβάνουν το ένα τρίτο της επιφάνειας της Γης και βρίσκονται σε όλες τις ηπείρους.

Δες και το γράφημα "[Οι μεγάλες έρημοι](#)"

Οι μεγαλύτερες έρημοι είναι :

Οι μεγαλύτερες έρημοι στον κόσμο

Σαχάρα	(Αφρική)
Αραβική Έρημος	(Μέση Ανατολή -Ασία)
Έρημος Γκόμπι	(Μογγολία - Κίνα -Ασία)
Έρημος Καλαχάρι	(Ναμίμπια - Αφρική)
Έρημος της Παταγονίας	(Νότια Αμερική)
Μεγάλη Έρημος της Βικτώρια	(Αυστραλία)

Συριακή Έρημος	(Μέση Ανατολή)
Μεγάλη Βραχώδης Έρημος	(Βόρεια Αμερική)
Έρημος Ατακάμα	(Νότια Αμερική)
Έρημος Ταρ	(Ασία)

Είναι όλες οι έρημοι ίδιες ;

Οι έρημοι είναι περιοχές με ελάχιστες βροχοπτώσεις ή χιονοπτώσεις, άρα μπορεί να είναι :

- **Αμμώδεις περιοχές**
- **Πετρώδεις περιοχές**
- **Παγωμένες περιοχές**
- **Περιοχές με ελάχιστη βλάστηση**
- **Περιοχές με ελάχιστα φυτοφάγα και άρα και σαρκοφάγα ζώα.**

Στις ερήμους συναντούμε (εκτός από τις παγωμένες ερήμους) κυρίως έντομα και ερπετά, που βγαίνουν το βράδυ για αναζήτηση τροφής.

Οι άνθρωποι των ερήμων χρησιμοποιούν καμήλες αλλά και μικρά κατοικίδια.

Οάσεις

Στις ερήμους συναντούμε και περιοχές με νερό και βλάστηση σαν νησιά μέσα στη θάλασσα της άμμου ή της πέτρας. Αυτές οι περιοχές λέγονται **οάσεις**.

Τα χαρακτηριστικά φυτά των αφρικανικών οάσεων είναι οι χουρμαδιές. Αυτές έχουν βαθιές ρίζες που φτάνουν και τα 30 μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίσουν την απαραίτητη υγρασία. **Οι χουρμαδιές δίνουν στους κατοίκους των οάσεων τους καρπούς και τα φύλλα τους**, ενώ όταν κόβονται, δίνουν **το ξύλο τους** για την κατασκευή σπιτιών.

Ποιες λέμε ακραίες συνθήκες διαβίωσης

Στις ερήμους λέμε ότι επικρατούν ακραίες συνθήκες διαβίωσης. Αυτό έχει να κάνει, εκτός από την έλλειψη νερού, κυρίως με τις **μεγάλες διαφορές θερμοκρασίας μεταξύ ημέρας και νύχτας**. Αυτή η διαφορά της θερμοκρασίας είναι πάρα πολύ μεγάλη. Στη Σαχάρα η θερμοκρασία την ημέρα ανέρχεται στους 70° Κελσίου, ενώ τη νύχτα πέφτει πολλές φορές στους 0° Κελσίου ή ακόμα πιο χαμηλά.

Ποιες είναι οι ασχολίες των κατοίκων των ερήμων;

Οι πιο αντιπροσωπευτικοί κάτοικοι των ερήμων είναι οι **Βεδουΐνοι** και οι **Τουαρέγκ**. Στη Σαχάρα και την Αραβική έρημο ζουν οι Βεδουΐνοι. Στο κέντρο της Σαχάρας και νότια ζουν οι Τουαρέγκ.

Οι κάτοικοι των ερήμων ζούνε στις οάσεις, όπου ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Οι κτηνοτρόφοι είναι νομάδες, εκτρέφουν καμήλες και αιγοπρόβατα. Από τα ζώα αυτά παίρνουν το γάλα, το κρέας, το δέρμα και το μαλλί. Φορούν φαρδιά ανοικτόχρωμα ενδύματα, για να προστατεύονται από τη ζέστη.

Οι γεωργοί κατοικούν σε σπίτια κατασκευασμένα από φοινικόκλαδα και καλλιεργούν σιτηρά και διάφορα λαχανικά.

Γλωσσάρι

Όαση : περιοχή της ερήμου με νερό και βλάστηση

Νομάδες : κτηνοτρόφοι περιπλανώμενοι σε βοσκοτόπια